

[K. B. Andersen.]

lemmer, der har taget ordet. Jeg skal ikke, hvad der jo ikke kan være anledning til, gentage den argumentation, der ligger i forslaget bemærkninger og i ordførertalen, men vil gerne knytte nogle bemærkninger til det, der er sagt herfra.

Jeg vil gerne takke ministeren, fordi han tilbød os at være, om jeg så må sige, formidler for denne sag i udvalget. Når det er sagt, må jeg tilføje — absolut uden malice — at ministeren i hvert tilfælde ikke ved sine standpunkter her i dag har spoleret sin forhandlingsposition — og sådan skal det vel netop også være, når man skal være i formidlerens rolle.

Ministeren nævnte i forbindelse med undersøgelsen i Ringkøbing amt et problem, som bliver et landsproblem, nemlig at der var vældig mange flere, der fortsatte de steder, hvor de havde mulighed for at fortsætte i den hjemlige skole. Jeg tror, ministeren vil være enig med mig i, at denne mulighed vil man, som udviklingen går, have færre og færre steder efterhånden. Sådan opfattede jeg også nærmest ministerens bemærkning. Det vil altså sige, at vi her er inde i en udvikling, der for så vidt snarere skærper det problem, vi taler om her.

Jeg noterede med megen glæde ministerens tilsagn om, at forsøgsundervisningen skulle fremmes. Jeg tror, det er et meget vigtigt led i de forudsætninger, som skal bringes i orden.

I forbindelse med omtalen af efterskolen, som både ministeren og flere andre var inde på, vil jeg gerne lige gøre én bemærkning. Jeg har hver eneste gang, jeg har talt om udvidelse af undervisningspligten noget sted — og jeg tror, jeg kan sige hver eneste gang, jeg overhovedet har talt til en forældrekreds, ligegyldigt hvor — nævnt efterskolerne netop for den betydning, de har for mange unge, der trænger til et miljøskifte. Men sådan som det blev sagt af ministeren, kunne man måske misforstå det derhen — jeg siger udtrykkelig, at man kunne misforstå det derhen — at efterskolerne specielt skulle være for de vanskelige unge. Det er jo ikke tanken, og jeg ved, efterskolerne selv ville være kede af det, hvis det var en opfattelse, der bredte sig. De er og bør være et ganske normalt

led i den række af uddannelsesmuligheder, vi stiller op.

Ministeren sluttede med, at det, det gjaldt om, var at løse problemerne, så vi kunne tilbyde de unge undervisning over en 9-årig periode. Det er jeg altså enig i, som forslaget viser. Men det, der er spørgsmålet, og det, som fører frem til den konklusion, jeg har draget, er, at jeg ikke kan se, vi kan sikre denne ret for alle unge undtagen gennem en udvidelse af undervisningspligten.

Jeg vil gerne endnu en gang takke den konservative ordfører. Jeg håber, jeg har lov til, uden at det virker kompromitterende for det ærede medlem, at sige tak for samarbejdet i denne sag og for den forståelse for forslaget, der kom til udtryk også i dag ligesom ved den debat, som det konservative folkeparti foranledigede i fjor, og som ganske givet har haft megen betydning for debatten ud over landet. Vi havde ikke været så langt fremme, som vi er i dag, uden den debat, vi på det konservative partis foranledning fik i fjor.

Fru Ellen Strange Petersen ville i udvalget have mere besked om de forudsætninger, der har sammenhæng med lærere og lokaler, og det er jeg helt enig i. Jeg var ved at begynde at kigge på de tal, fru Ellen Strange Petersen nævnte, men jeg skal ikke på nuværende tidspunkt begynde at tage denne diskussion op. Men der er ét punkt, hvor der i hvert tilfælde er overensstemmelse på alle de forskellige felter, der drejer sig om lærerne i de kommende år. Jeg tænker på 3 års budgettet og på betænkningen om undervisningspligten, hvor man peger på, at det er meget små tal, der direkte foranlediges af udvidelsen af undervisningspligten. Man taler i 3 års budgettet om et par procent, man taler i undervisningspligtbetænkningen om 1,6 pct. Det er altså ikke det, der vælter foretagendet. Men jeg synes, det er rigtigt, at vi i udvalget ved ministerens hjælp virkelig får belyst alt dette.

Så kan jeg ikke undlade at give stærk tilslutning til den bemærkning, fru Ellen Strange Petersen sluttede med: vi kan ikke bare udskrive de 14-årige og lade livets skole ordne resten. Så vidt jeg husker, kom det i forbindelse med en omtale af overlæge